

POLITISKA PROGRAMMET

Antagen på kongressen i Göteborg 2016
Reviderad på kongressen i Ängelholm 2022
Reviderad på kongressen i Västervik 2023

Det politiska programmet är det styrdokument som beskriver Sveriges ungdomsråds ställningstaganden. Syftet med dokumentet är att sammanfatta våra åsikter som ska ligga till grund för all verksamhet och opinionsbildning som organisationen genomför.

INNEHÅLL

Inledning och värdegrund.....	2
Inflytande och makt.....	3
Nationella åsikter.....	9
Organisering.....	12
Intersektionalitet.....	16

INLEDNING OCH VÄRDEGRUND

Sveriges ungdomsråds syfte är att stötta de anslutna ungdomsråden samt deras medlemmar i deras strävan till att skapa en bättre tillvaro för ungdomar och slå vakt om ungdomars rättigheter. Samt ska organisationen agera som nationell politisk aktör för att främja ungdomsrådets nationella intressen, ungdomars demokratiska och mänskliga rättigheter och vår vision. Vi vet att fler grupper än ungdomar är utestängda från demokratin och att ungdomar ofta, på grund av sin funktionalitet, klass, kön, könsidentitet, sexuell läggning, etnicitet eller religion, blir dubbelt utestängda. Det betyder att vi har ett intersektionellt perspektiv när vi arbetar med våra frågor. Vi erkänner att vår samtid är postkolonial i avseende att vi bor och lever i ett land i en del av världen som erhållit sina rikedomar på bekostnad av länder som koloniserats. Detta medför att ungdomar som bor i västvärlden med rötter från koloniserade länder missgynnas, rasifieras och har sämre livskvalité än vita ungdomar som direkt följd av kolonialismen. Vita ungdomar gynnas istället och erhåller privilegier, vilket innebär att människor bär på särskilda förmåner i samhället, som följd av den koloniala historien. Detta ger oss som organisation en skyldighet att verka utifrån de rådande premisserna i samhället och därmed tillämpa ett postkolonialt perspektiv i vårt arbete.

I Sverige och i resten av världen ser vi tydligt hur de fascistiska rörelserna resulterar i farliga konsekvenser för ungdomars livsvillkor och urholkar demokratin och de mänskliga rättigheterna. För att möjliggöra att Sveriges Ungdomsråd ska kunna lägga grunden och bana vägen för en bred folkrörelse, behöver vi ha ett större politiskt arbete och inkludera andra aktörer som vill se samma förändring som oss. Varje dag väljer ungdomar att engagera sig och bidra till ett bättre samhälle. I ungdomsråd, fackföreningar, politiska partier, ideella föreningar, demonstrationståg och genom direkta aktioner.

Att inte se hur andra aktörer och ungdomar utanför vår organisation, både på nationell och lokal nivå, kan hjälpa Sveriges Ungdomsråd att skapa reell förändring är farligt. Då riskerar vi att hamna i ett läge där vi tror att vi klarar oss helt själva vilket vi inte gör om vi vill göra vår vision och våra ställningstaganden till verklighet.

Ett exempel på detta är arbetet vi har kring rösträtt 16 där vi anser att det krävs politiskt arbete från mer än en organisation.

Sveriges Ungdomsråd tar tydligt ställning mot åldersmaktsordningen och för feminism, antirasism och ett normkritiskt synsätt och arbetssätt. Detta är vår värdegrund som organisationen vilar på och som genomsyrar alla våra ställningstaganden. Detta innebär att vi inte samarbetar eller samtalar med partier och organisationer som är rasistiska, fascistiska eller antifeministiska. Vi får inte låta dessa rörelser hindra oss från att utföra vårt jobb, bilda opinion och driva på vår politik. Inbjudningar till Sveriges Ungdomsråd ska behandlas varsamt och beslut om vårt deltagande ska fattas utifrån organisationens bästa.

INFLYTANDE OCH MAKT

Sveriges ungdomsråd ser att unga i dagens samhälle inte har likvärdiga rättigheter inom demokratin som vuxna. Ungdomar blir, på grund av sin ålder, utestängda från att påverka sin livssituation på samma villkor som vuxna. Detta är en del utav åldersmaktsordningen i samhället och leder till att unga inte får det inflytande, den makt och de medborgerliga rättigheter som demokratin skall ge till alla sina medborgare.

Ungdomar vill påverka i samma frågor och på samma sätt som vuxna

En vanlig syn är att ungdomar endast har åsikter i så kallade "ungdomsfrågor", vilket syftar till skola, fritidsgårdar eller dylikt. Till detta kommer åsikter som att ungdomar oftare är oseriösa, inte är organiserade och i mindre grad engagerade. Denna syn stämmer inte utan är en verklighetsförvrängning som saknar bevis och är en syn som funnits om ungdomar genom alla tider.

Utifrån statistik och forskning, framtagen av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) som går att hitta i rapporten, Unga med attityd, vet vi att ungdomar inte bara är engagerade i samma frågor och på samma sätt som vuxna, utan också att ungdomar är engagerade i lika stor grad som vuxna. Vi menar alltså att det inte är någon större skillnad på ungdomar och vuxna som demokratiska

individer och att rådande uppfattning är en myt. Trots detta skapar stadsdelar, kommuner, regioner och myndigheter ändå separata strukturer för att ungdomar ska komma till tals. Detta kan handla om att bjuda in unga till andra medborgarmöten än resterande medborgare eller att kommuner ofta placerar ansvaret för ungas inflytande under fritidsnämnden och alltså antyder att ungdomar enbart är intresserade av fritidsfrågor. Ibland kan separata strukturer vara bra för att stärka en grupp men då måste gruppen själva välja och styra detta.

Sveriges ungdomsråd vill se att ansvaret för ungas inflytande, likt alla andra medborgares, ligger centralt och är övergripande för stadsdelen, kommunen eller regionen. Ungas del i demokratin ska alltså inte särskiljas från övriga medborgares.

Vi tycker

- Att makthavare och myndigheter ska sluta skapa separata strukturer för ungas deltagande i demokratin.
- Att myten om så kallade "ungdomsfrågor" ska motarbetas aktivt inom kommuner och regioner.
- Att ungdomar ska ha samma möjligheter att påverka i alla stadsdelar, kommuners, och regioners arbetsområden precis som övriga medborgare.
- Att alla verksamheter i stadsdelar, kommuner och regioner ska inkludera unga i dialoger med medborgare.

Ge ungdomsråd makt på riktigt

Ett problem idag är att kommuner etablerar ungdomsråd för att det ska se fint ut på papper, men i själva verket har ungdomsrådet ofta inget att säga till om i de större och mer avgörande frågorna. Vi ser att många kommuner ofta tycker om ungdomsråd, men sällan ungdomsråd med makt. Att ge ungdomsråd makt på riktigt, genom att tillhandahålla resurser och välkomna ungas egna initiativ är något som många kommuner tvekar inför att göra. Vi kan se hur många av våra

medlemmar, när de uppmärksammar sin vilja att bilda egna fristående ungdomsråd, ofta bemöts med hot om att bidrag och andra former av stöd ska dras in, samt att kommunen inte vill ha kontakt eller överhuvudtaget något med ungdomsrådet att göra. Dessa tendenser går också att se utanför vår organisation då det finns dokumenterade tillfällen när ungdomar på ett fredligt sätt använt sina demokratiska rättigheter för att uppmärksamma orättvisor i samhället och har mötts med motstånd från både politiker och tjänstepersoner.

När kommuner inte ger ungdomsråd reell makt blir det problematiskt för demokratis legitimitet då det resulterar i skendemokrati genom att kommunerna skapar forum och strukturer som utåt sett verkar vara demokratiska, men i verkligheten inte ger något reellt inflytande eller påverkansmöjligheter för unga. Ungdomsråden finns då där för att kunna ge lokala makthavare ett gott samvete snarare än att på riktigt utöva förändring.

Det är vanligt att kommuner startar ungdomsråd och söker sedan engagerade ungdomar till att vara med i ungdomsrådet. Det är på flera sätt problematiskt. Dels för att initiativet måste komma från ungdomars egna vilja att ha ett ungdomsråd och dels för att kommunen då misslyckas med att samla in perspektiv från alla de ungdomar som inte är engagerade. Sveriges Ungdomsråd menar att det per automatik inte är fel att kommunen vill ha en struktur för en inkluderande medborgardialog och därmed stöttar bildandet av ett ungdomsråd. Kommunen får dock inte influera eller direkt påverka ungdomsrådets beslut eller verksamhet eftersom ungdomsrådet då tappar sitt syfte.

Ungdomsråd som startas och influeras eller styrs av sin stadsdel, kommun eller region blir oftast främst ett alibi som politikerna kan visa upp för att uppfylla ett mål eller för att vinna politiska poäng men sällan leder det till reellt inflytande för medlemmarna i ungdomsrådet. Exempelvis kan ungdomsrådet tillfrågas om en viss fråga och när de har svarat så påstår politiker eller tjänstepersoner att de har pratat med "ungdomarna" i kommunen trots att ungdomsrådet kanske bara har 10 medlemmar. Eftersom ungdomsråd ofta är små om en ser till medlemsantalet är de inte på något sätt representativa för alla unga i en kommun, och medlemmarna kan endast tala utifrån sig själva och för sitt eget ungdomsråd. Det finns också fall då

vuxna utstuderat använder sig av mindre grupper av ungdomar i alibistrukturer för att slippa tillfråga många ungdomar. När ungdomsråd inte får reellt inflytande utan av olika anledningar och på olika sätt begränsas eller används som alibi så skadar detta demokratin och ungdomsrådets legitimitet.

Vi tycker

- Att ungdomsråd ska bjudas in till att delta i forum där de får faktisk inflytande och makt.
- Att stadsdelar, kommuner, regioner och myndigheter ska sluta skapa alibistrukturer för ungdomars deltagande i demokratin.
- Att unga ska tillfrågas i alla frågor och att makthavare ska fråga representativt och med ett intersektionellt perspektiv när de vill samla in ungas åsikter.
- Att kommuner aktivt ska verka för en bredare representation i de ungdomsråd som skapas på kommunalt initiativ, samt på ungdomsrådets egen begäran stötta dem i deras arbete

Regioner måste börja lyssna på ungdomar

En nivå i demokratin där unga är kraftigt underrepresenterade är i regioner, som sällan har en strukturerad medborgardialog och än mer sällan inkluderar ungdomar. Vi kan se hur regioner sackar efter demokratiskt i både valdeltagande och medborgardialoger. Eftersom regioner ansvarar för mycket viktiga frågor såsom kollektivtrafik, sjukvård och infrastruktur; frågor som i väldigt hög grad både berör och intresserar ungdomar, blir detta ett allvarligt hot mot demokratin.

Vi vill se att regioner tar lärdom av stadsdelar och kommuner där medborgardialogen med unga till högre grad är en självklarhet och skapar likvärdiga strukturer även på regional nivå. Här krävs det att regionerna granskar sig själva, och dels öppnar sina organisationer för att bli mer tillgängliga för ungdomar, men även att de ger stöd till ungdomar som skapar egna organisationer för att påverka, exempelvis genom regionala ungdomsråd.

I dagsläget ser vi tydligt hur regioner inte är samarbetsvilliga, varken till dialog eller gällande ekonomiskt stöd. Resultatet av regioners knappt existerande samarbetsvilja är att det blir svårt för regionala ungdomsråd att bildas och upprätthållas. Regioner behöver stötta regionala ungdomsråd med både lokaler och ekonomiska resurser inte minst i uppstartsprocessen.

Vi vill alltså se att regionerna dels blir bättre på att bjuda in ungdomar, men även blir bättre på att ge resurser till unga, för att de ska kunna delta i de regionala beslutsprocesserna på sina egna villkor.

Vi tycker

- Att regioner ska utveckla metoder för mer inkluderande medborgardialoger med fokus på unga.
- Att regioner ska bli mer tillgängliga för ungdomar i sin verksamhet och i sina beslutsprocesser.
- Att regioner ska utöka sina resurser för ungas fria organisering och för samarbeten med ungdomsråd.
- Att regioner satsar mer på att riva hinder för att också möjliggöra för regionala ungdomsråd.

Rösträtt 16 och valbarhetsålder

Ett av de huvudsakliga medlen för att påverka samhället i Sverige idag är att rösta i de allmänna valen. Även om denna rättighet är grundlagsstadgad gäller den idag inte hela befolkningen, utan är begränsad till de som är 18 år fyllda.

Sedan år 1921 då allmän rösträtt infördes och rösträttsåldern fastställdes till 23 år har rösträttsåldern med jämna mellanrum tillsammans med myndighetsåldern flyttats ned. Däremot har det på nästan 40 år inte hänt någonting på denna front.

Rösträttsåldern ligger kvar på 18 år trots att ungdomar idag är mer informerade och skolorna har ökat sin utbildning om demokrati och politik.

Det finns i vår mening inget skäl att ha kvar rösträttsåldern 18 år. Vi menar att rösträttsåldern borde vara 16 år, dels är det rimligt eftersom ungdomar får fler skyldigheter gentemot samhället vid den åldern men även för att straffbarheten förändras då. Men på grund av den nuvarande rösträttsåldern får unga inte möjlighet att påverka de lagar som inkluderar dem själva. Detta är i vår mening väldigt orättvist. Rösträtten är ett sätt att enkelt integrera ungdomar i demokratin samt öka politikernas intresse för ungdomar. Vi anser att en sänkt rösträttsålder skulle leda till ökat intresse för politik hos ungdomar men så länge ungdomar inte har rösträtt kommer deras åsikter åsidosättas.

Om Sveriges demokrati ska vara en varaktig, kraftig och effektiv demokrati som fattar bästa möjliga beslut för hela befolkningen är nuvarande rösträttsålder och valbarhetsålder ett problem. Inte bara minskar ungdomsgruppens tilltro till demokratin när de inte är tillräckligt representerade, besluten blir också av sämre kvalitet och lägre legitimitet, då de viktiga perspektiv och erfarenheter som ungdomar bär på försvinner.

Sveriges ungdomsråd menar att Sveriges politiker behöver inse att ungdomar både är kompetenta nog för att rösta, bli valda till förtroendeposter samt att ungdomar åsikter och perspektiv behövs för att fatta bra, långsiktiga, hållbara och demokratiskt legitima beslut. Att ungdomar från 16 år ska vara valbara till kommunen, regionen och riksdagen ser Sveriges Ungdomsråd som en självklarhet. Det behövs fler unga i samtliga av de folkvalda församlingarna. I dagsläget är de folkvalda inte representativa för sin befolkning med sin höga snittålder. Beslut tas dagligen om saker som rör människor under 18 år, därav bör det vara en självklarhet att personer i dessa åldrar också borde få möjligheten att finnas representerade och påverka dessa beslut.

Sveriges ungdomsråd anser att det inte är åldern som avgör en persons lämplighet att rösta. Vi anser därför heller inte att rösträtten och valbarheten ska vara knuten till just frågan om ålder. Vi ser att en sänkt rösträttsålder är ett första steg mot att

nå en mer representativ demokrati där ungdomar får ta större plats, men vi ser samtidigt att förändringen bör ske successivt på samma sätt som sänkningarna som har lett fram till att rösträttsåldern och valbarhetsåldern idag är 18 år skedde successivt. Eftersom vi inte ser att åldern avgör en persons lämplighet att rösta, ser vi inte heller att ens möjlighet att rösta eller ställa upp i val ska avgöras av om en fyller år innan eller efter valdagen. Om rösträttsåldern och valbarhetsåldern separeras från myndighetsåldern finns det inte längre något skäl till att låta de avgöras av ens födelsedag istället för ens födelseår.

Vi tycker

- Att Sveriges Riksdag beslutar om att sänka rösträttsåldern och valbarhetsåldern till riksdagen, kommuner och regioner till det året en fyller 16 år.

NATIONELLA ÅSIKTER

Ungdomars demokratiska rättigheter att påverka i samhället begränsas av de strukturer som idag finns i samhället. Många av de begränsningar som unga får utstå när de vill påverka sin vardag gäller för såväl lokalt, regionalt samt nationellt folkvalda församlingar. Det här innebär att för att unga ska få sina demokratiska rättigheter tillgodosedda behöver statens nationella politik förändras och göras mer demokratisk. Grundläggande är att alla ungdomar ska kunna leva på lika villkor, och för att möjliggöra detta behöver postkolonialismen belysas.

Statens nationella ungdomspolitik

När statens arbetar med ungdomar i demokratin blir det lätt enkelriktat. Det nämns ofta att valdeltagandet hos unga är lägre än hos vuxna. Valdeltagandets och valdemokratin är viktigt och demokratin vilar till stor del på detta. Sveriges ungdomsråd anser dock att ett större fokus bör läggas på de demokratiska rättigheterna som kan utövas mellan valen, inom deltagar- och samtalsdemokratin. Dessa två områden utesluter ingen medborgare, vilket innebär att även de som inte får rösta har rätten att utöva deltagar- och samtalsdemokrati. Vi tycker därför att

staten måste höja blicken och arbeta mer med medborgardialog, rättvis organisering och organisering med låga trösklar. Som exempel kan staten arrangera mötesplatser för unga och makthavare, satsa på fortbildning kring rättvis organisering, samt upplysa unga om deras demokratiska rättigheter. Om målsättningen ska vara att jobba med ungdomars rättigheter att påverka samhället vet Sveriges Ungdomsråd att ovanstående är exempel på steg i rätt riktning.

Dessutom ser vi också en avsaknad av information i skolundervisningen när det kommer till ungdomars demokratiska rättigheter och påverkansmöjligheter i riksdag, region, kommun och stadsdel. Det är problematiskt eftersom staten har ett ansvar att informera ungdomar om deras rättigheter och demokratins olika former, i syfte att de ska ha kunskap om sina rättigheter och därmed vetskapen om att de har möjligheter att organisera sig, delta i demokratiska beslutsprocesser och påverka samhället.

I våra grannländer, Danmark och Norge, har staten gett kommuner skarpa direktiv om bildandet av lokala ungdomsråd. Sveriges Ungdomsråd menar att Sverige måste gå i våra grannländers fotspår i syfte att skapa en starkare demokrati som ger ungdomar möjlighet till delaktighet och direkt inflytande över lokalt politiskt beslutsfattande. Att lagstifta om krav på lokala ungdomsråd skulle sänka trösklarna för de engagerade ungdomar som gärna vill engagera sig, men saknar en lokal plattform för organisering. Kommunen måste också ge ungdomsråd stöd och söka en allsidig social sammansättning, där ungas åsikter tas i beaktning i alla frågor. Därför bör Sveriges riksdag besluta och lagstifta om krav på lokala ungdomsråd i varje svensk kommun.

Vi tycker

- Att mer fokus från staten ska läggas på demokratiska rättigheter som kan utövas mellan valen.

- Att satsningar ska genomföras för att sprida kunskap om demokratiska rättigheter, till unga men även till lokala, regionala och nationella politiker och tjänstepersoner.

- Att undervisningen i skolgången ska ge ungdomar rätt verktyg och kunskap om demokratins former, demokratiska rättigheter, samt strukturer och påverkansmöjligheter i kommun, region och riksdag.
- Att staten ska utöka resurserna till det civila samhället.
- Att de valda folkförsamlingarna ska bli mer representativa i syfte att skapa en mer effektiv demokrati.
- Att Sveriges Riksdag lagstiftar om krav på lokala ungdomsråd i varje svensk kommun.

Postkolonialism

Sveriges ungdomsråd erkänner vår samtid som postkolonial och vi försöker ständigt arbeta utifrån postkoloniala analyser och perspektiv. Postkolonialism är kort sammanfattat, teorin om att västvärldens kolonialism och imperialism har bestående påverkan på de delarna av världen som koloniserats och kan förklara och hjälpa oss förstå våra nuvarande samhällsstrukturer och hierarkier.

När en förstår hur postkolonialism påverkar hur vårt samhälle ser ut ser en också att kolonialismen skapat samhällsstrukturer som gynnar vissa ungdomar och missgynnar andra. Kolonialism och slaveri är den största anledningen till att vi har rasism och rasierarkier i vårt nuvarande samhälle.

Det är ytterst viktigt att alla länder som har koloniserat andra länder erkänner postkolonialismen och rasismen i samhället som en följd av detta. Vi som Sveriges Ungdomsråd tycker främst att vår svenska stat ska erkänna skadan de har orsakat i de länder som de har koloniserat. Erkännandet är den långsiktiga lösningen som kan bidra till att staten sedan ekonomiskt ersätter den skada som de orsakat och som lett till att människor tvingats flytta från sina hemländer till Sverige. När de tidigare koloniserade länderna har fått ersättning så kan människor som flyttat till Sverige på grund av kolonialismen flytta tillbaka eller välja att bo kvar, och oavsett vad de väljer kan de leva under samma levnadsvillkor som västerländska personer lever under i Sverige. Detta är den främsta långsiktiga lösningen för att möjliggöra

att ungdomar med rötter i koloniserade länder ska kunna leva under samma levnadsvillkor som övriga medborgare.

Vi tycker

- Att svenska staten ska erkänna samtiden som postkolonial.
- Att svenska staten, genom ekonomisk ersättning, ska ersätta all skada de orsakat de tidigare koloniserade länderna.

ORGANISERING

Sveriges ungdomsråds grundidé är att unga, precis som vuxna, ska ha rätten att få påverka sina liv. Genom att unga får likvärdiga rättigheter att organisera sig som övriga medborgare stärks demokratin. Idag, med rådande samhällsstrukturer, är många unga uteslutna från dessa rättigheter. Till exempel handlar det om att unga stängs ute från bland annat föreningsfriheten, men även att unga blir särbehandlade gällande ekonomiskt stöd vilket i sin tur förhindrar ungas organisering.

Ungas fria organisering

I Sverige har vi grundlagar som resulterar i flera demokratiska fri- och rättigheter. Även om personen inte är myndig ska ens rättigheter inte påverkas av detta. En av dessa rättigheter är rätten att organisera sig i föreningar som är en grundläggande del av det svenska demokratiska samhället. De enda som får bestämma över föreningens verksamhet är medlemmarna, vilket skyddas i föreningsfriheten som vidare är en del av regeringsformen.

I dagsläget ingår många ungdomsråd i föreningsfriheten, men trots detta blir de reglerade av kommuner, regioner och vuxna politiker och tjänstepersoner. Det kan vara allt från krav på logotyp till bestämmande av ansökningsprocess för att bli medlem i en förening. Trots att stadsdelen, kommunen, regionen och andra verksamheter som styrs av staten har höga krav på sig att följa grundlagarna - görs

inte alltid detta. Alla dessa åtgärder är kränkningar mot ungdomars demokratiska fri- och rättigheter. När ungdomsråd yttrar att de vill bli fristående och vill styra sitt ungdomsråd själva får de ofta utstå hot av kommunen i form av indraget ekonomiskt stöd eller genom att kommunen vägrar föra dialog med ungdomsrådet.

Att organisera sig har flera fördelar, till exempel är det lättare att både ekonomiskt och politiskt påverka på grund av att en förening har samlade kunskaper och kraft att skapa förändring. Den övervägande fördelen med att ungdomsråden är fristående föreningar är att det sker på medlemmarnas egna villkor och detta bidrar till att stärka de demokratiska rättigheterna. Däremot är det inte negativt om kommuner vill ha en struktur för att anskaffa sig ungas åsikter och perspektiv. Dessutom är en dialog med ungdomsrådet viktigt, så länge kommunen inte ställer sig i vägen för organiseringsfriheten.

Vi tycker

- Att stadsdelar, kommuner och regioner ska erkänna och arbeta för ungdomsrådets rätt till att organisera sig fritt.
- Att vuxnas inskränkning av ungas fria organisering ska belysas som en allvarlig inskränkning av demokratin.
- Att unga på samma villkor som vuxna ska ha rätten att organisera sig för sina intressen.

Ekonomiska resurser

De flesta ungdomsråd kräver lite resurser för att bedriva sin egna verksamhet. Dock är de beroende av stöd från sin kommun i, till exempel i form av ekonomiska medel eller lokaler att bedriva sin verksamhet i. Vi kan också se att de resurser ungdomsråden får av sin kommun kan variera väldigt mycket. Det finns ungdomsråd som inte får några resurser alls men det finns också de som har en fast summa pengar varje år. Vi tycker självklart att det resurser som ges ut är bra men vi vill belysa att det inte finns någon allmän norm för detta. Detta är

problematiskt eftersom, precis som Demokratiutredningen lyfter, är ens ekonomiska resurser avgörande för möjligheterna till att organisera sig. Sveriges Ungdomsråd vill se till att varje ungdomsråd får de ekonomiska förutsättningarna som de är i behov av för att överleva.

Sveriges ungdomsråd vill se mer självständiga ungdomsråd med lång levnadstid. Stödet från kommunerna måste finnas kvar, men ungdomsråden kan bli långt mycket mer självständiga än vad många är idag om de får mer resurser och stöd från sin kommun. En stabil ekonomi minskar även riskerna för att enskilda eldsjälar får kämpa hårt för att få ungdomsrådet att gå runt.

Det finns strukturer som aktivt gör det svårare för ungdomsråd som vill organisera sig som föreningar, ett problem som andra föreningar ofta inte stöter på. De flesta kommuner erbjuder ekonomiskt stöd i form av föreningsbidrag, ofta krävs det dock att föreningen tar ut en medlemsavgift. Detta är ett stort hinder för ungdomsråd, då råden upprätthålls genom en demokratisk struktur där alla ungdomar, oavsett ekonomisk situation är välkomna. Att kräva att föreningar ska ha medlemsavgift är inte bara ett finansiellt problem utan även ett demokratiskt problem då det förhindrar medborgare med sämre ekonomiska förutsättningar att nyttja föreningsfriheten och delta i föreningslivet

Vi tycker

- Att stadsdelar, kommuner och regioner ska öka stödet till ungdomsråden i form av pengar, lokaler och stöd från tjänstepersoner, utan att stödet står i motsats till att unga får organisera sig fritt.
- Att stadsdelar, kommuner och regioner inte ska skapa strukturer som försvårar tillgången till ekonomiska resurser för ungdomsråd som är föreningar.

Omyndigas rätt att använda sig av juridiska personer

Personer som är omyndiga ska enligt svensk lag få bilda egna föreningar. En egen förening ses som en juridisk person. Begreppet betyder i kort en sammanslutning

som har rättigheter och skyldigheter motsvarande en myndig persons i form av att exempelvis teckna avtal, öppna bankkonton och vara betalningsskyldiga.

Kommuner, aktiebolag och staten är exempel på olika typer av juridiska personer. En ideell förening blir också en juridisk person. En juridisk person ses som myndig enligt svensk lag.

Idag särbehandlas föreningar vid avtalsskrivande på grund av medlemmarnas ålder, trots att detta tydligt bryter mot föreningsfriheten i Sverige. Enligt svensk lag ska alla föreningar, oavsett ålder på medlemmar, ha rätten att sluta avtal eftersom föreningar räknas som juridiska personer. Dessvärre ser vi att detta inte fungerar i praktiken, vilket leder till att unga förlorar sin chans och möjlighet att skapa ett bättre liv och samhället genom organisering. Omyndiga personer ska ges samma villkor och förutsättningar att använda sig av juridiska personer i Sverige som myndiga personer.

I praktiken uppstår flera hinder när personer under 18 år ska bedriva sina ideella föreningar. Många externa parter i form av banker och liknande institutioner som sluter avtal med föreningar ställer krav på att personer som tecknar avtal måste vara just myndig. Trots att personen representerar en ideell förening och därmed en juridisk person, sker en särbehandling baserat på föreningens medlemmars ålder. Det resulterar i att omyndiga inte får sina rättigheter tillgodosedda och att det görs skillnad på föreningar och föreningar beroende på föreningarnas medlemmars ålder.

Sveriges Ungdomsråd anser, i enighet med den svenska lagen, att det ska vara en självklarhet att alla Sveriges medborgare ska ha lika möjligheter att nyttja föreningsfriheten och för att detta ska fastställas så måste även föreningar med enbart icke myndiga medlemmar tillåtas sluta avtal. Ett samhälle som gör skillnad på olika föreningar baserat på medlemmarnas ålder begränsar och inskränker icke myndigas demokratiska rättigheter.

Vi tycker

- Att externa parter såsom banker ska behandla alla föreningar, oavsett medlemmarnas ålder, som likvärdiga juridiska personer.
- Att alla medborgare i Sverige ska ha samma villkor när de representerar juridiska personer.

INTERSEKTIONALITET

I Sveriges ungdomsråd har vi alltid ett ungdomsperspektiv där vi utgår ifrån att en som ungdom blir utestängd från demokratin och makten. Om en samtidigt tillhör en minoritetsgrupp blir en dubbelt utestängd. Ens livssituation som ung förvärras när en lever i ett samhälle som genomsyras av åldersmaktsordningen. Intersektionalitet är ett perspektiv vi i Sveriges Ungdomsråd ständigt försöker arbeta med.

Intersektionalitet analyserar och får en att förstå hur ungas livssituation formas utifrån att de lever under ett eller flera förtryck och missgynnas av de rådande samhällsstrukturerna. Förtryck i detta fallet innebär att specifika samhällsgrupper fryses ut, har sämre livsvillkor och sämre förutsättningar. Detta på grund av olika maktordningar, maktordning är förhållandet mellan två parter, där en grupp är överordnad den andra gruppen i ett samhälle. Exempelvis är ett samhälle med patriarkala och sexistiska strukturer till nackdel för de kvinnor som lever i det endast på grund av att de är kvinnor.

Sveriges Ungdomsråds vision är att vara en inkluderande ungdomsorganisation som kämpar mot det som bryter ner oss, det vill säga strukturer och orättvisor i samhället. För att förstå hur det kan påverka ungdomar på olika vis är intersektionalitet ett användbart analytiskt perspektiv.

Vi vill se ett samhälle där alla ungdomar, oavsett om dem blir rasifierade eller inte, oavsett könsidentitet, oavsett sexuell läggning får lika stor plats i demokratin som vuxna. Vi menar att ålder i många avseenden är en social konstruktion och ofta en destruktiv sådan. Ungdomar har rätt till sina demokratiska rättigheter och de är viktiga för att Sveriges demokrati ska må så bra som möjligt, därför är vårt krav att alla ungdomar i samhället ges den makt som de har rätt till!

HBTQ+

Vi vet att gång på gång blir ungdomar utestängda från demokratin och samhällets beslutsprocesser. Detta bryter allvarligt mot Sveriges Ungdomsråds värdegrund, en värdegrund som baseras på ungdomars villkorlösa mänskliga och demokratiska rättigheter. Som ung och HBTQ+ diskrimineras du inte bara till följd av åldersmaktsordningen, utan även på grund av din identitet. Därför är det en självklarhet att Sveriges ungdomsråd ska arbeta för att HBTQ+ -ungdomars trygghet, säkerhet och mänskliga rättigheter stärks.

Idag lever många HBTQ+ -ungdomar under hot, hat och trakasserier men även med sämre livsvillkor i allt från vård till arbete. Sveriges ungdomsråd måste göra ett större politiskt åtagande gällande HBTQ+ - ungdomars rättigheter. Vi kan idag se hur de fascistiska rörelserna är extremt HBTQ+ - fientliga men även hur de bidrar till rådande problematiska samhällsklimat på bekostnad av HBTQ+ ungdomars trygghet och rättigheter.

Det finns även tendenser i samhället som gör att det politiska arbetet kring HBTQ+ försvinner bland alla kommersiella intressen som gör reklam och vinst på regnbågens färger. Därför är det viktigare än någonsin att Sveriges Ungdomsråd ska fortsätta bana vägen för en bred folkrörelse som fokuserar på det relevanta och livsviktiga arbetet för HBTQ+ -ungdomar. Det är inte en kärleksfest, det är en kamp för mänskliga rättigheter.

Vi tycker

- Att HBTQ+-ungdomar ska bemötas på samma villkor och ha samma förutsättningar för lika deltagande i demokratin och samhället som övriga medborgare.

- Att HBTQ+-ungdomars livsvillkor ska säkerhetsställas och stärkas i samhället och demokratin.

Klass

I alla samhällen finns det en klassindelning som innebär att samhället är uppdelat i grupper utefter socioekonomiska förutsättningar. Klass i sig är en socioekonomisk tillhörighet, och enligt studier försämrar också ens psykiska hälsa till följd av överarbete och relativ fattigdom. Konsekvenserna av att tillhöra en lägre klass är att en får utstå klassförtryck, detta i kombination med att vara ung i ett samhälle som är präglad av åldersmaktsordningen, bidrar till ett större utanförskap från både samhället och demokratin.

De grupper av ungdomar som lever i de lägre klasserna har sämst villkor, får de lägsta lönerna och bor oftast i områden som försummas av samhället, där privata aktörer och myndigheter flyttar ut och skolorna saknar resurser. Ungdomar som tillhör de lägre klasserna bor oftast i storstadsförorter, och är därmed längre bort från makthavarna i samhället. Detta leder till att ungas deltagande i demokratin försvåras genom exempelvis de resekostnader som krävs för att kunna komma till de platser där de demokratiska processerna tar plats.

Ungdomar från de lägre klasserna har oftast sämre kontakt med makthavare, i form av politiker, företagare och tjänstepersoner, som en konsekvens av sin klasstillhörighet, vilket resulterar i sämre tillgång till de demokratiska beslutsprocesserna än för ungdomarna från de högre klasserna. Vi anser att det är viktigt att erkänna och belysa klasskillnaderna i vårt samhälle och den grava skillnaden i livskvalité och tillgång till demokratin som existerar mellan de olika klasserna.

Vi tycker

- Att ungdomar, oavsett klasstillhörighet, ska bemötas på samma villkor för deltagande i demokratin och samhället som övriga medborgare.
- Att livsvillkoren för ungdomar från de lägre klasserna ska säkerhetsställas och stärkas i samhället och demokratin.

Funktionsvariationer

I samhället ser vi att ungdomar som lever med funktionsvariationer får utstå ett strukturellt förtryck och att de utesluts från demokratin. Som ung med funktionsvariationer kan en ofta uppleva ett stort avstånd till inflytande och makt över både sitt eget liv och samhället. Begreppet funktionsvariationer används för att beskriva ungdomars psykiska, fysiska eller kognitiva variationer utan att lägga värderingar i vad som är normalt genom att använda ordet funktionsnedsättning som är negativt laddat. Unga som lever med funktionsvariationer möts av hinder i mötet mellan individ och miljö. Det kan exempelvis vara på grund av trappor som försvårar en rullstolsbunden ungdom eller språkmässigt svårtillgänglig information för någon som är nyanländ i Sverige.

Vi anser inte ungdomar som funktionshindrade, utan att samhället och dess miljö gör ungdomar funktionshindrade. Sveriges Ungdomsråd menar att det resulterar i att unga med funktionsvariationer exkluderas, att deras deltagande i demokratin försvåras samt att deras mänskliga rättigheter inskränks. I praktiken kan det exempelvis innebära att en inte har tillgång till de möteslokaler där ens förening håller hus.

Vi vill säkerställa ett samhälle där ungas funktionsvariationer inte ger sämre förutsättningar till deltagandet i demokratin. Det behövs ett politiskt arbete som ser till att samhället och dess miljö anpassas och skapar jämlika förutsättningar för alla ungdomar oavsett funktionsvariation.

Vi tycker

- Att ungdomar, oavsett funktionsvariation, ska bemötas på samma villkor för deltagande i demokratin och samhället som övriga medborgare.
- Att mötet mellan individ och miljö ute i samhället säkerställs med anpassningar och jämlika förutsättningar för ungdomar med funktionsvariationer.

Feminism

Feminism är något som genomsyrar hela Sveriges Ungdomsråds organisation. För oss innebär feminismen jämställdhet oavsett könstillhörighet. Vi är ytterst medvetna om de sexistiska strukturerna i samhället, där inräknas dessutom patriarkatet som förtrycker icke-män.

Patriarkatet är ett samhällssystem där män har den främsta makten och där de flesta ledande positionerna inom politiska, ekonomiska, religiösa, sociala och finansiella institutionerna domineras av män. Som ung och kvinna eller icke-man blir därför avståndet till demokratin och makten längre.

Icke-män utsätts i större utsträckningen för sexistiskt våld, missgynnas oftare i exempelvis arbetslivet och har sämre förutsättningar i samhället än män. I detta samhälle som vi lever i är det tufft att vara icke-man och ännu värre blir det om en också är ungdom. Denna gruppen ungdomar har generellt mycket svårare att ta plats och ges inte heller plats och är därför ständigt underrepresenterade i många viktiga sammanhang. För Sveriges Ungdomsråd är det viktigt att alla ungdomar är representerade i demokratiska beslutsprocesser och att de har makt över sina egna liv och samhälle, något som unga icke-män mer sällan har än män.

Vi tycker

- Att unga icke-män ska bemötas på samma villkor och ha ett likvärdigt deltagande i demokratin och samhället som övriga medborgare.

- Att unga icke-mäns livsvillkor ska säkerhetsställas och stärkas i samhället och demokratin.

Antirasism

Sveriges Ungdomsråd är medvetna och arbetar för att blir ännu mer medvetna om de rasistiska strukturerna som finns i samhället vi lever i. Vi tar stort avstånd från alla rasistiska forum och organisationer. När en lever i ett samhälle med strukturell rasism, lever en som rasifieras under ett ständigt förtryck. Rasifiering är ett begrepp

som beskriver hur personer förtrycks utifrån sin rasstillhörighet. Eftersom ungdomar också förtrycks på grund utav sin ålder får rasifierade ungdomar utstå ett dubbelt förtryck som gör det svårare för dem att få sin röst hörd i samhället och demokratin.

Det finns olika sorters rasism i samhället men de två främsta formerna av rasism är individuell rasism, även kallat vardagsrasism, och strukturell rasism. Skillnaden mellan dessa två är att individuell rasism är mer direkt och händer i stunden mot en person som rasifieras, medan strukturell rasism är något som ständigt styr samhället. Strukturell rasism kan exempelvis ta form genom att det är svårare för en ungdom som rasifieras att få ett jobb eller en lägenhet än vad det skulle vara för en vit ungdom. Typiskt för strukturell rasism är att det ständigt händer i samhället utan att många uppmärksammar det. Ofta drivs och underbyggs individuell rasism av strukturell rasism. Ett exempel på individuell rasism är hatbrott eller oprovocerat våld av en vit person mot en person som rasifieras. Strukturell rasism är ofta det som orsakar att ungdomar som rasifieras blir dubbelt uteslutna från demokratin, men det kan även bero på individuell rasism från enskilda makthavare.

Vi tycker

- Att ungdomar som rasifieras ska bemötas på samma villkor och ha ett likvärdigt deltagande i demokratin och samhället som övriga medborgare.

- Att livsvillkoren för unga som rasifieras ska säkerhetsställas och stärkas i samhället och demokratin.

Religion

Sveriges Ungdomsråd är en religiöst obunden organisation som värnar om alla ungdomars lika rätt till religionsfrihet. Att få tro eller inte tro på vad en än vill är en självklarhet för Sveriges Ungdomsråd. Sveriges Ungdomsråd är medveten om svårigheterna som tillkommer för unga religiösa personer, genom hur en oftast exkluderas eller diskrimineras i samhället, men främst inom politiken. Till exempel är muslimer och judar mindre representerade i demokratiska rum på grund utav att

islam och judendom är två religioner som inte tillhör normen i Sverige. Dessutom är Sverige ett islamofobiskt och anti semitiskt samhälle, vilket gör det svårare för unga muslimer och judar att synas och ta plats i politiken än för de som tillhör den religiösa normen.

En del av förtrycket visar sig i att ungdomar som är troende inom islam eller judendom sällan uttrycker sin tro offentligt på grund utav att de då missgynnas i samhället och demokratin. Som religiös och ung, blir en dubbelt utestängd från demokratin vilket är farligt för upprätthållandet av en legitim och representativ demokrati.

Vi tycker

- Att religiösa ungdomar ska bemötas på samma villkor och ha ett likvärdigt deltagande i demokratin och samhället som övriga medborgare.
- Att livsvillkoren för ungdomar, oavsett deras religiösa tro eller andra trosuppfattning, ska säkerställas och stärkas i samhället och demokratin.